

"Lathund" för referensskrivning enligt APA-manualen

Innehåll:

Introduktion	3
Referenshantering i löpande text	4
Olika typer av källor i samma textavsnitt.....	4
Flera författare stödjer samma sakinnehåll.....	4
Samma referens upprepas.....	4
Ett helt stycke som refererar till samma referens	5
Flera titlar med samma författare och samma utgivningsår	5
Angivet arbete.....	5
Att skriva titel i text.....	5
En författare i text på olika sätt	6
Flera författare i text på olika sätt	6
Antal författare i en referens.....	6
Citat i text.....	6
Längre citat	6
Ord från andra språk.....	7
Andrahandskälla	7
Personlig kommunikation	7
Förkortningar	7
Referenser i referenslista.....	8
Flera titlar och samma författare under samma år	8
Referenser som ingår i metaanalys (litteraturstudie).....	8
Webbadresser, DOI-nummer och databaser.....	8
Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text	10
Bok: allmänt	10
Bok med en författare.....	10
Bok med två författare.....	10
Bok med 3-5 författare	10
Bok med 6-7 författare	11
Bok med fler än sju författare.....	11
Elektronisk version av tryckt bok	11
Bok i översättning	11
Bok med redaktör/er/ (antologi)	11
Kapitel i bok (antologi)	12
Kapitel i bok (antologi) online	12
Rapport	12
Rapport som författats av myndighet, organisation eller institution.....	13
Statens offentliga utredningar (SOU)	13
Lagar/författningssamlingar (SFS, SOSFS).....	13
Avhandling/licentiatuppsats/uppsats.....	13
Artikel i vetenskaplig tidskrift: allmänt	14

Artikel i vetenskaplig tidskrift	14
Artikel i vetenskaplig tidskrift med 6-7 författare	14
Artikel i vetenskaplig tidskrift med fler än sju författare.....	15
Dagstidningsartikel	15
Dagstidningsartikel online	15
Osignerad artikel i uppslagsverk online	15
Signerad artikel i uppslagsverk online	16
Inlägg i blogg, diskussionsforum, e-postlista	16
PowerPoint-presentation.....	16
Film.....	16
YouTube-film.....	17
Opublicerade och informellt publicerade arbeten	17
Färdig referenslista: exempel	18

Introduktion

Denna "lathund" bygger på APA-manualen (se även <http://www.apastyle.org>). APA-manualen är utarbetad av amerikanska psykologförbundet och är ett vanligt referenshanteringssystem i omvårdnadstidskrifter. Manualen återfinns i:

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association.

Viss inspiration för tolkningar av allmänna principer för referenshantering enligt APA-manualen har hämtats från Wahlandt, Bjarsch och Prell (2012, 28 augusti).

Wahlandt, A., Bjarsch, C. & Prell, H. (2012, 28 augusti). *APA-lathunden: En snabbguide till referensskrivning för Utbildningsvetenskapliga fakulteten*. Hämtad 20 juni, 2013, från Göteborgs universitetsbiblioteks webbsida: <http://www.ub.gu.se/skriva/referensstilar/Apa-lathunden.pdf>

Observera att tolkningar i denna "lathund" kan avvika från Wahlandt et al. och andra lathundar som går att hitta på webben. Ett genomgående exempel är om kommatecken bör användas före och/& i uppräkningsavförfattare. Om man själv skriver på svenska och refererar ett verk (oavsett det refererade verkets språk) bör man använda svenska kommateringsregler i uppräkningsav författarna/redaktörerna. Om man själv skriver på engelska bör man använda engelska kommateringsregler. Exempel:

Enligt Wahlandt, Bjarsch och Prell (2012, 28 augusti) ...
According to Wahlandt, Bjarsch, and Prell (2012, August 28) ...

Anmärkningar om språkanpassning finns även nedan i avsnitten Bok: allmänt och Kapitel i bok (antologi).

"Lathunden" i det följande kan endast fungera som en första hjälpreda. Det allra viktigaste är att referenshanteringen är tydlig och konsekvent.

Referenshantering i löpande text

I detta avsnitt ges några olika exempel på hur referenser kan anges i löpande text med stöd från APA-manualen. Exempel kopplade till särskilda typer av källor ges också i avsnittet *Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text*.

Olika typer av källor i samma textavsnitt

Den traditionella sjukvårdsorganisationen har börjat ifrågasättas och strävan att privatisera har lett till att situationer av konkurrensutsättning uppstått (SOU 1999:66). Personalnedskriningarna har också gällt hälso- och sjukvården (Landstingsförbundet, 2004). Samtidigt som sjukvårdsorganisationerna blir allt magrare (RALF, 1999) betonas ledarens och chefs betydelse för utveckling av verksamheten, för personalens växt och aktiva deltagande i problemlösning (SOU 1999:66). Även Gerd Lindgren (1999), docent i sociologi, har i sin forskning inom hälso- och sjukvården använt begreppet "mager organisation" för att beskriva en omstrukturerad sjukvårdsorganisation. För vårdenhetschefen som befinner sig i timglasets mitt är det nödvändigt att vara förberedd på att hon eller han verkar i denna föränderliga hälso- och sjukvårdsorganisation (Nilsson, 2005).

Flera författare stödjer samma sakinnehåll

Om en hänvisning innehåller flera verk, ska verken räknas upp i alfabetisk ordning (i exemplen i det följande kommer därför Edberg & Wijk före Ehrenberg, Wallin & Edberg, och Boje, Gephart & Thatchenkery kommer före Nilsson).

I flerbandsverket *Omvårdnadens grunder* ingår tre antologier (Edberg & Wijk, 2009; Ehrenberg, Wallin & Edberg, 2009; Friberg, Öhlén & Edberg, 2009).

Ledarskap ses ofta ur ett interaktionistiskt perspektiv, där relationen mellan medarbetare och ledare kommer i fokus (Boje, Gephart & Thatchenkery, 1996; Nilsson, 2003; Trott & Windsor, 1998).

Observera att författarna/redaktörerna inom den enskilda hänvisningen/referensen anges i den ordning de förekommer i verket (på titelsidan eller motsvarande; i exemplet ovan nämns alltså Ehrenberg före Wallin som i sin tur nämns före Edberg, och därför står det följande i hänvisningen till deras verk: Ehrenberg, Wallin & Edberg, 2009).

Samma referens upprepas

När referens redan gjorts till en titel med flera författare (fler än två) behöver endast första namnet anges med tillägget m.fl. eller et al.

Ledarskap ses ofta ur ett interaktionistiskt perspektiv, t.ex. ovan nämnda nutida ledarskapsteorier (Boje, Gephart & Thatchenkery, 1996). I vårdenhetschefsstudien (Nilsson, 2003) påvisas hur ledarskap formas i social interaktion dvs. i samspel med de människor som leds och det arbete som de ledda utför. Det innebär (Boje et al., 1996) att ledaren inte vare sig kan eller behöver ha fullständig kontroll över alla arbetsprocesser utan måste i stället samverka med medarbetarna.

Om två olika verk med flera författare börjar med samma författarnamn och är utgivna samma år, men skiljer sig åt vad gäller efterföljande författarnamn, anges så många författarnamn som behövs för att skilja referenserna åt innan et al. infogas för att markera uteslutning (för ytterligare instruktioner om användning av et al., se nedan: Flera författare i text på olika sätt).

Ett helt stycke som refererar till samma referens

I samband med att vårdstrukturer ändras är det angeläget att studera vårdenhetschefens ledarskap. Skäl till detta är att vårdenhetschefens ledarskap utövas i relation till sjuksköterskor och annan vårdpersonal som har sin verksamhet inom vårdarbetet. Ledarskapet kan därmed få direkta konsekvenser för aktiviteter som berör vård av patienter. Vårdenhetscheferna har, som ledare och chef, det övergripande ansvaret bl.a. för patientens omvårdnad, personalbemanning och ekonomi (Socialstyrelsen, 2005).

Flera titlar med samma författare och samma utgivningsår

Olika verk med samma författare från samma år skiljs åt med a, b etc. Då utgår man från referenslistan, där a, b etc. anges i alfabetisk ordning utifrån publikationens titel (se även avsnittet *Referenser i referenslista*).

Medelvårdtiden inom medicinsk korttidsvård sjönk från 7,5 till 5,4 dagar under tiden 1990 till 1997 och inom kirurgin var motsvarande siffror 5,9 och 4,5 (Landstingsförbundet, 2000a). Medelåldern för patienterna steg. Det kan konstateras att antalet vårdtillfällen för åldersgruppen 75–84 år minskade med 1,5 % och ökade med 0,4 % för åldersgruppen 85 år och äldre under perioden 1995-1997 (Landstingsförbundet, 2000b).

Angivet arbete

Om samma referens används i samma stycke behöver namnet inte skrivas ut två gånger. Istället skriver man (a.a.) som betyder angivet (anfört) arbete. Är det som i exemplet nedan att hänvisningen är till en viss sida anges det, men om hänvisningen avser hela boken skrivs enbart (a.a.).

Abrahamsson och Andersen (1996) skriver att det i framställningar som gäller ledarskap inte alltid görs en distinktion mellan ledarskap och administration (d.v.s. ledarskap kontra chefskap). De menar att de båda funktionerna måste förstås i relation till varandra. I detta arbete kommer jag omväxlande att använda termen chef och ledare (a.a., s. 82).

Att skriva titel i text

Titlar på böcker och artiklar anges endast undantagsvis, men kan ibland förstärka en text, och då kursiveras titel.

År 1999 lade kommittén fram sitt slutbetänkande *God vård på lika villkor? Om statens styrning av hälso- och sjukvården* (SOU 1999:66). I sitt slutbetänkande diskuterar kommittén...

Inom hälso- och sjukvården har förändringar i organisationen lett till något som Gerd Lindgren (1999) i sin bok *Klass, kön och kirurgi* kallar för medarbetarskap.

En författare i text på olika sätt

Granberg (1996) skriver i sin avhandling från Pedagogiska institutionen vid Stockholms universitet om politiska, administrativa och professionella system.

Det krävs då att ledaren skapar visioner, bearbetar nya strömningar, kan fatta snabba beslut om så behövs och samtidigt uppmuntrar till samarbete (Ekvall, 1991).

Behovet av att ge både patient och närstående redskap att själv ta ansvar för sin hälsa betonas av Gedda (2001) och Bergh (2002).

Flera författare i text på olika sätt

Observera att "och" skrivs med &-tecken inom parentes men "och" utanför parentes (d.v.s. i löpande text används "och" före den sist nämnda författaren).

Under 1990-talet när de ekonomiska ramarna än mer stramats åt har en strävan att låta marknadskrafter och konkurrens styra gjort sig gällande (Anell & Claesson, 1995).

I en nyligen genomförd svensk studie har Lindholm, Udén och Råstam (1999) intervjuat avdelningsföreståndare, chefsläkare, sjukhusdirektörer och politiker om sjuksköterskors ledarskap.

Antal författare i en referens

När författarna är fem eller färre skrivs alla namnen i den löpande texten första gången referensen anges. När författarna är sex eller fler anges endast första namnet följt av m.fl. eller et al. i den löpande texten (undantag: om fler än ett namn behövs för att skilja två referenser åt anges så många namn som behövs). I referenslistan anges alla namn om de är högst sju (om författarna är åtta eller fler anges de sex första och den sista i referensen med ... före den sista författaren; se exempel nedan).

Däremot skedde smärtbehandlingen i linje med rekommenderad praxis. Forskarna fastslår att det är nödvändigt med tydligt ledarskap för att skapa kontinuitet i arbetssättet i den kliniska praktiken (Jackson et al., 2002).

Utveckling av smärthantering inom långtidsvård av äldre har enligt Jones et al. (2004) flera brister ...

Citat i text

Siduppgifter eller motsvarande måste anges när direkt citat används.

En av dem som använder detta perspektiv är Lena Pettersson (1997), som utifrån sina erfarenheter från en fallstudie av ett verkstadsföretag diskuterar "hur en kvinnlig projektledare konstrueras som chef utifrån operatörers och chefers, och också egna föreställningar om vad kvinnligt och manligt bör vara" (s. 301).

Längre citat

Om ett citat är så långt att det omfattar minst 40 ord skrivs det som ett fristående block utan citattecken. Om källan (författare, år) anges direkt före citatet räcker det att avsluta med sidnummer.

Herr (2011) skriver:

In deciding which pain behavior tool might best serve their population, providers should consider relevance and appropriateness for their particular setting, as well as psychometric properties. Additionally, a tool must have clinical utility, which can be affected, for example, by the time needed for administration, scoring, and training. (s. S8)

Ord från andra språk

Ord hämtade från andra språk än det som är arbetets språk markeras antingen genom att kursivera ordet eller att sätta ordet inom enkla citationstecken.

En annan forskare inom *nursing management*-området, Duffield (1994), presenterar i en studie ...

En annan forskare inom 'nursing management'-området, Duffield (1994), presenterar i en studie ...

Andrahandskälla

En andrahandskälla (sekundärkälla) är när hänvisningen är till ett avsnitt i en artikel eller bok där författaren i sin tur refererar till en författare (om möjligt bör man dock gå till originalkällan). I exemplen nedan ska Månson vara med i referenslistan.

Månson (1995) refererar till Blumer (1969) som ansåg att människans medvetande utvecklas i samspel med andra och det omgivande samhället.

Herbert Mead (i Månson, 1995) har haft stor betydelse för utveckling av tankarna om hur medvetandet växer fram i en social process ...

Personlig kommunikation

Information hämtad från (telefon-) samtal, brev, (föreläsnings-) anteckningar och dylikt kan användas. Sådan personlig kommunikation refereras endast i löpande text eftersom den inte är allmänt tillgänglig.

B. Berghänel-Stigberger (personlig kommunikation, 23 november 2004) ...

Förkortningar

Förkortningar kan användas men först efter det att förklaring gjorts som i exemplet nedan.

Landstingsförbundet (LF) (2000a) anger att medelvårdtiden inom medicinsk korttidsvård har sjunkit från 7,5 till 5,4 dagar under tiden 1990 till 1997. I en senare studie har LF kunnat påvisa att medelåldern för patienterna har stigit för vård inom ...

Referenser i referenslista

Varje hänvisning till en specifik publikation i löpande text ska motsvaras av en referens i referenslistan. Observera att böcker, artiklar och andra typer av dokument normalt samlas i *en* lista (man bör alltså inte återge bokreferenser för sig och artikelreferenser för sig). Tänk på att kommateckning vid uppräknings av författare ska göras enligt skrivregler på det språk som du själv skriver på; på svenska sätter man inte ut kommatecken före och/& (om vi däremot citerar återger vi förstås den citerade texten exakt). Tänk också på att författare och redaktörer i en *enskild* referens (precis som i motsvarande hänvisning i löpande text) räknas upp i den ordning de nämns på det refererade verkets titelsida eller motsvarande. De olika referenserna i listan ordnas däremot sinsemellan i alfabetisk ordning. För källor som saknar person angiven som författare anges i stället institution eller titel, det senare om inte någon institution kan anses stå bakom källan. Titlar kursiveras på motsvarande sätt som för böcker och artiklar. Om utgivningsår saknas anges u.å. i stället för årtal.

Flera titlar och samma författare under samma år

Här utgår vi från referenslistan, där a ges till året för den titel som kommer först i alfabetisk ordning, och b till året för den som kommer närmast (nedan kommer *Fristående ...* före *Handledning ...*).

Pilhammar Andersson, E. (1997a). *Fristående kurser: Ett led i det livslånga lärandet inom vård och omsorg* (Rapport 1997:5). Mölndal: Göteborgs universitet. Institutionen för vårdlärarytbildning.

Pilhammar Andersson, E. (1997b). *Handledning av sjuksköterskestuderande i klinisk praktik* (Göteborg Studies in Educational Sciences 116). Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Referenser som ingår i metaanalys (litteraturstudie)

Referenser som ingår i en litteraturstudie sorteras in i referenslistan tillsammans med övriga referenser. Referenserna som hör till litteraturstudien markeras med * (asterisk) vilket klargörs i en anmärkning före referenslistans början.

Polit, D. F. & Tatano Beck, C. T. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

*Porche, K., Raymond, L., O'Callaghan, J. & Charles, M. (2014). Depression in palliative care patients: A survey of assessment and treatment practices of Australian and New Zealand palliative care specialists. *Australian Health Review*, 38(1), 44-50. doi:10.1071/AH13041

Webbadresser, DOI-nummer och databaser

Ange webbadress (<http://...>) i referenser till fritt åtkomliga elektroniska dokument. Hämtningsdatum (ej att förväxla med publiceringsdatum för t.ex. dagstidningsartiklar, vilket anges i parentes efter utgivningsåret) behöver endast anges för dokument/webbsidor som kan tänkas förändras (i allmänhet förändras inte t.ex. uppsatser och artiklar i elektroniska tidskrifter). Om inte utgivaren framgår av upphovsuppgifterna, anges utgivaren i anslutning till hämtningsuppgifterna:

Branting Elgstrand, M. & Thorsén, L. (2012). *Tobak, alkohol, fysisk aktivitet och matvanor: Så kan hälso- och sjukvården stödja dig att ändra ohälsosamma levnadsvanor: Rekommendationer ur*

Socialstyrelsens nationella riktlinjer (Artikelnr 2012-8-4). Hämtad från Socialstyrelsens webbsida: <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/18789/2012-8-4.pdf>

Socialstyrelsen. (2005). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska* (Artikelnr 2005-105-1). Hämtad från http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/9879/2005-105-1_20051052.pdf

För ytterligare exempel på särskilda publikationstyper i elektronisk form, se *Mallar* ... nedan (exempelvis kan FASS och 1177 Vårdguiden betraktas som uppslagsverk online).

Om en hänvisning gäller en hel webbsida (webbsajt) och inte ett enskilt dokument på sidan, räcker det att ange webbadressen i löpande text. Avsluta inte webbadressen med punkt.

Socialstyrelsens hemsida ger information om myndighetsansvar för hälso- och sjukvård i Sverige (<http://www.socialstyrelsen.se>).

Ange digital object identifier-nummer (DOI-nummer) om sådant finns. Referenser till fritt åtkomliga elektroniska dokument som har DOI-nummer kan föras med det i stället för webbadress (<http://...>), eftersom DOI-nummer kan aktiveras som länkar genom <http://www.crossref.org> eller <http://www.doi.org> (det går också att skriva följande framför DOI-numret för att skapa en länk: <http://dx.doi.org/>). Ange DOI-nummer, om sådant finns, även i referenser till dokument som inte är fritt åtkomliga.

Anderson, C. & Talsma, A. (2011). Characterizing the structure of operating room staffing using social network analysis. *Nursing Research*, 60(6), 378-385. doi:10.1097/NNR.0b013e3182337d97

Olivier, J. M. & Kyriacos, U. (2011). Record keeping: Self-reported attitudes, knowledge and practice behaviours of nurses in selected Cape Town hospitals. *Professional Nursing Today*, 15(4), 8-9. Hämtad från <http://www.pntonline.co.za/index.php/PNT/article/viewFile/575/774>

För elektroniska dokument som inte är fritt tillgängliga men som hämtats ur en särskild databas eller tidskrift behöver webbadress/databas inte anges.

Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text

Bok: allmänt

Titel anges i kursiv stil. Eventuella uppgifter om redaktör/er/ och upplaga anges på det refererade verkets språk, men förkortade ("editor" och "edition" skrivs ed., "editors" eds., "upplaga" uppl. och "redaktör/redaktörer" red.). Observera att det är *utgivningsort* (förlagsort) och *utgivare* (förlag) som ska anges, inte tryckort och tryckeri.

Bok med en författare

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Forsman, 2004) [alternativt:] Forsman (2004) skriver att ...

... (Kirkevold, 2000) [alternativt:] Kirkevold (2000) skriver att ...

Forsman, B. (2004). *Forskarens frihet: Om makt och moral*. Lund: Studentlitteratur.

Kirkevold, M. (2000). *Omvårdnadsteorier: Analys och utvärdering* (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Bok med två författare

Efternamn, A. A. & Efternamn, B. B. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Abrahamsson & Andersen, 1998) [alternativt:] Abrahamsson och Andersen (1998) skriver att ...

... (Lauvås & Handal, 2001) [alternativt:] Lauvås och Handal (2001) skriver att ...

... (Polit & Tatano Beck 2004) [alternativt:] Polit och Tatano Beck (2004) skriver att ...

Abrahamsson, B. & Andersen, J. A. (1998). *Organisation: Att beskriva och förstå organisationer*. Malmö: Liber Ekonomi.

Lauvås, P. & Handal, G. (2001). *Handledning och praktisk yrkesteori* (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Polit, D. F. & Tatano Beck, C. T. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Bok med 3-5 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B. & Efternamn, C. C. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Boje, Gephart & Thatchenkery, 1996) [alternativt:] Boje, Gephart och Thatchenkery (1996) skriver att ...

[Från och med andra hänvisningen:] ... (Boje et al., 1996) [alternativt:] Boje et al. (1996) skriver att ...

Boje, D. M., Gephart, R. P. & Thatchenkery, T. J. (1996). *Postmodern management and organization theory*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Bok med 6-7 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C. , Efternamn, D. D., Efternamn, E. E. & Efternamn, F. F. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

Exempel på författarhantering - se nedan: *Artikel i vetenskaplig tidskrift med 6-7 författare*

Bok med fler än sju författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C., Efternamn, D. D., Efternamn, E. E., Efternamn, F. F., . . . Efternamn, H. H. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

[Från och med första hänvisningen:] ... (Armanius Björlin et al., 2004) [alternativt:] Armanius Björlin et al. (2004) skriver att ...

Armanius Björlin, G., Basun, H., Beck-Friis, B., Ekman, S.-L., Englund, E., Eriksdotter Jönköping, M., . . . Wimo, A. (2004). *Om demens* (2:a uppl.). Stockholm: Liber.

Elektronisk version av tryckt bok

Efternamn, A. A. (år). *Titel* [E-läsarversion] (uppl./ed.). Hämtad från URL

[Från och med första hänvisningen:] ... (Boyd, 2013) [alternativt:] Boyd (2013) skriver att ...

Boyd, C. (2013). *Clinical skills for nurses* [Ebrary Reader-version]. Hämtad från <http://site.ebrary.com/login.libraryproxy.his.se/lib/hiskovde/docDetail.action?docID=10667409>

Bok i översättning

Efternamn, A. A. (år). *Översatt titel* (A. A. Efternamn_översättare, Övers/Trans. uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare. (Originalarbete publicerat år)

[Från och med första hänvisningen:] ... (Watson, 1985/1993) [alternativt:] Watson (1985/1993) skriver att ...

Watson, J. (1993). *En teori för omvårdnad: Omvårdnad och humanvetenskap* (M. G. Thomas, Övers. 1:a uppl.). Lund: Studentlitteratur. (Originalarbete publicerat 1985)

Bok med redaktör/er/ (antologi)

Efternamn, A. A. (Red./Ed.). (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Nilsson, 2005) [alternativt:] Nilsson (2005) ...

Nilsson, K. (Red.). (2005). *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete*. Lund: Studentlitteratur.

Kapitel i bok (antologi)

Här rör det sig i allmänhet om kapitel i antologier med en eller flera redaktörer som har sammanställt bidrag från olika författare. Observera att bokens titel, inte kapitlets, kursiveras. Efter kapiteltiteln skriver vi "I" (om vi skriver på svenska; skriver vi på engelska blir det "In") för att ange i vilken bok kapitlet ingår. Redaktörsuppgifterna och eventuell upplageuppgift anges däremot alltid på det refererade verkets språk (se ovan i avsnittet Bok: allmänt). Vi anger siduppgift med "s." om vi skriver på svenska (på engelska blir det "p./pp." för en/flera sidor). Sidorna som anges är första till och med sista sidan som kapitlet omfattar.

Efternamn kapitelförfattare, A. A. (år). Kapiteltitel. I/In A. Efternamn redaktör (Red./Ed.), *Bokens titel* (uppl./ed., s./pp. x-xx). Utgivningsort: Utgivare.

... (Karake-Shalhoub Zeinab, 1999) [alternativt:] Karake-Shalhoub Zeinab (1999) skriver att ...

... (Nyström, 2005) [alternativt:] Nyström (2005) skriver att ...

... (Schuster & Keegan, 2000) [alternativt:] Schuster och Keegan (2000) skriver att ...

Karake-Shalhoub Zeinab, A. (1999). Organizational crisis and downsizing. I A. Karake-Shalhoub Zeinab (Ed.), *Organizational downsizing, discrimination and corporate social responsibility* (s. 53-73). Westport, Conn.: Quorum.

Nyström, M. (2005). Konflikter på en vårdenhhet. I K. Nilsson (Red.), *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete* (s. 103-127). Lund: Studentlitteratur.

Schuster, E. A. & Keegan, L. (2000). Vision of healing: Building a healthy environment. I B. M. Dossey, L. Keegan & C. E. Guzzetta (Eds.), *Holistic nursing handbook for practice* (3rd ed., s. 249-278). Gaithersburg, Md: Aspen Publishers.

Kapitel i bok (antologi) online

Efternamn kapitelförfattare, A. A. (år). Kapiteltitel. I/In A. Efternamn redaktör (Red./Ed.), *Bokens titel* (uppl./ed., s./pp. x-xx). Hämtad från URL

... (Marcus, 2011, 1 augusti) [alternativt:] Marcus (2011, 1 augusti) skriver att ...

Marcus, C. (2011, 1 augusti). Body Mass Index (BMI). I A. Elfström, K. Almkvist, K. Johannesson, K. Werner, L. Ekholm, M. Bergström & J. Tell (Red.), *Rikshandboken i barnhälsovård*. Hämtad 2 januari, 2013, från <http://www.rikshandboken-bhv.se/Texter/Undersokningar/Body-Mass-Index-BMI/>

Rapport

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (Serie nr). Utgivningsort: Utgivare.

... (Appelin & Berterö, 1991) [alternativt:] Appelin och Berterö (1991) skriver att ...

... (Sätterlund Larsson, Säljö, Lundgren, Holmqvist & Nilsson, 1998) [alternativt:] ... Sätterlund Larsson, Säljö, Lundgren, Holmqvist och Nilsson (1998) skriver att ...

Appelin, G. & Berterö, C. (1991). *Behov av utbildning och kompetensutveckling bland avdelningsföreståndare inom den slutna vården* (FoU-rapport 1991:2). Jönköping: Hälsohögskolan.

Sätterlund Larsson, U., Säljö, R., Lundgren, F., Holmqvist, C. & Nilsson, K. (1998). *Vård och välbefinnande: En studie av 42 äldre patienters livsvillkor efter kärlkirurgiska ingrep: En översiktsrapport* (Arbetsrapporter från Tema K 1998:4). Linköping: Linköpings universitet.

Rapport som författats av myndighet, organisation eller institution

Organisation. (år). *Titel* (Serie nr). Utgivningsort: Utgivare.

... (Landstingsförbundet, 2000). [alternativt:] Landstingsförbundet (2000) skriver att ...

Landstingsförbundet. (2000). *Statistik från Landstingsförbundets avdelning för hälso- och sjukvårdspolitik*. Stockholm: Landstingsförbundet.

Statens offentliga utredningar (SOU)

SOU år:nr. *Titel*. Utgivningsort: Utgivare.

... (SOU 1997:83) [alternativt:] Enligt Statens offentliga utredning (SOU 1997:83) ...

SOU 1997:83. *Om makt och kön: I spåren av offentliga organisationers omvandling: Rapport till Utredningen om fördelningen av ekonomisk makt och ekonomiska resurser mellan kvinnor och män*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.

Lagar/författningssamlingar (SFS, SOSFS)

SFS år:nr. *Titel*. Ort: Departement.

... (SFS 1982:763) [eller, t.ex.:] Enligt 2 § i SFS 1982:763 ...

SFS 1982:763. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. Hämtad 5 juni, 2014, från http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Halso--och-sjukvardslag-1982_sfs-1982-763/?bet=1982:763

SOSFS år:nr. *Titel*. Ort: Utgivare.

... (SOSFS 2011:9) [eller, t.ex.:] Enligt 1 §, kap. 2, i SOSFS 2011:9 ...

SOSFS 2011:9. *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete*. Stockholm: Socialstyrelsen. Hämtad 5 juni, 2014, från <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/18389/2011-6-38.pdf>

Avhandling/licentiatuppsats/uppsats

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (Doktorsavhandling/Doctoral thesis/Licentiatuppsats/Licentiate thesis/Magisteruppsats/Kandidatuppsats, Serie nr). Utgivningsort: Utgivare.

... (Borgert, 1992) [alternativt:] Borgert (1992) skriver att ...

... (Oscarsson & Svensson, 2008) [alternativt:] Oscarsson och Svensson (2008) skriver att ...

... (Sätterlund Larsson, 1989) [alternativt:] Sätterlund Larsson (1989) skriver att ...

Borgert, L. (1992). *Organisation som mode: Kontrasterande bilder av svensk hälso- och sjukvård* (Doktorsavhandling). Stockholm: Stockholms universitet.

Oscarsson, J. & Svensson, P. (2008). *Diabetes: Resurser och brister i sjuksköterskans undervisningsarbete* (Kandidatuppsats). Skövde: Högskolan i Skövde, Institutionen för vård och natur. Hämtad från <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:his:diva-1334>

Sätterlund Larsson, U. (1989). *Being involved: Patient participation in health care* (Diss., Linköping Studies in Arts and Science 36). Linköping: Linköping University.

Artikel i vetenskaplig tidskrift: allmänt

I tidskrifters namn används stora bokstäver i början av betydelsebärande ord. Tidskriftens namn och volymbeteckningen kursiveras, men däremot inte häftesnummer (det går att klara sig utan häftesnummer om tidskriften har sidnumrering som börjar om först med ny volym; i så fall börjar endast första häftet inom varje volym på sidan 1). Sidorna som anges är första till och med sista sidan som själva artikeln omfattar.

Artikel i vetenskaplig tidskrift

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B. & Efternamn, C. C. (år). Titel. *Tidskrift, volym(nr)*, första sidnr-sista sidnr.

... (Cameron-Bucceri & Ogier, 1995) [alternativt:] Cameron-Bucceri och Ogier (1995) skriver att ...

... (Cope, Culhbertson & Stoddart, 2000) [alternativt:] Cope, Culhbertson och Stoddart (2000) skriver att ...

... (Hertting, Nilsson, Theorell & Sätterlund Larsson, 2004) [alternativt:] Hertting, Nilsson, Theorell och Sätterlund Larsson (2004) skriver att ...

Cameron-Bucceri, R. & Ogier, M. E. (1994). The USA's nurse management and UK's ward sisters: Critical roles for empowerment. *Journal of Clinical Nursing*, 3(4), 205-212.

Cope, P., Culhbertson, P. & Stoddart, B. (2000). Situated learning in the practice placement. *Journal of Advanced Nursing*, 31(49), 850-856.

Hertting, A., Nilsson, K., Theorell, T. & Sätterlund Larsson, U. (2004). Downsizing and reorganization: Demands, challenges and ambiguity for registered nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 45(2), 145-154. doi:10.1046/j.1365-2648.2003.02876.x

Artikel i vetenskaplig tidskrift med 6-7 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C. , Efternamn, D. D., Efternamn, E. E. & Efternamn, F. F. (år). Titel. *Tidskrift, volym(nr)*, första sidnr-sista sidnr.

[Från och med första hänvisningen:] ... (Jackson et al., 2002) [alternativt:] Jackson et al. (2002) skriver att ...

Jackson, D., Turner-Stokes, L., Khatoon, A., Stern, H., Knight, L. & O'Connell, A. (2002). Development of an integrated care pathway for the management of hemiplegic shoulder pain. *Disability and rehabilitation*, 24(7), 390-398.

Artikel i vetenskaplig tidskrift med fler än sju författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C., Efternamn, D. D., Efternamn, E. E., Efternamn, F. F., . . . Efternamn, H. H. (år). Titel. *Tidskrift*, volym(nr), första sidnr-sista sidnr.

Exempel på författarhantering - se ovan: *Bok med fler än sju författare*

Dagstidningsartikel

Efternamn, A. A. (år, dag månad). Titel. *Dagstidning*, s./pp. x-xx.

... (Andersson, 2013, 20 juni) [alternativt:] Andersson (2013, 20 juni) skriver att ...

Andersson, E. (2013, 20 juni). God fysik minskar självmordsrisk. *Göteborgs-Posten*, s. 13.

Dagstidningsartikel online

Efternamn, A. A. (år, dag månad). Titel. *Dagstidning*. Hämtad från URL

... (Blume, 2013, 20 juni) [alternativt:] Blume (2013, 20 juni) skriver att ...

Blume, E. (2013, 20 juni). Östrogen nytt vapen mot urinvägsinfektion. *Dagens Nyheter*. Hämtad från <http://www.dn.se/nyheter/vetenskap/hjartan-kan-laga-sig-sjalva/>

Osignerad artikel i uppslagsverk online

Uppslagsord. (år). I/In A. Efternamn redaktör (Red./Ed.), *Uppslagsverkets namn* (uppl./ed.). Hämtad dag månad, år, från URL

Om det inte förefaller osannolikt att artikeln kan uppdateras, är det säkrast att ange hämtningsdatum.

... (Bröstcancer, 2013, 3 december)

... (Fenomen, 2013)

... (Morfin Abcur, 2014)

Bröstcancer. (2013, 3 december). I A. Dahllöv (Red.), *1177 Vårdguiden*. Hämtad 20 maj, 2014, från <http://www.1177.se/Tema/Cancer/Cancerformer-och-fakta/Cancerformer/Bröstcancer/>

Fenomen. (2013). I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 20 juni, 2013, från <http://www.ne.se.libraryproxy.his.se/lang/fenomen>

Morfin Abcur. (2014). I FASS.se. Hämtad 5 maj, 2014, från
<http://www.fass.se/LIF/product?userType=0&nplId=20110104000104>

Signerad artikel i uppslagsverk online

Efternamn, A. A. (år). Uppslagsord. I/In A. Efternamn redaktör (Red./Ed.), *Uppslagsverk* (uppl./ed.).
Hämtad dag månad, år, från URL

Om det inte förefaller osannolikt att artikeln kan uppdateras, är det säkrast att ange hämtningsdatum.

... (Brattberg, Linton, Malmquist & Mannheimer, 2013) [alternativt:] Brattberg, Linton, Malmquist och Mannheimer (2013) skriver att ...

... (Hambraeus, 2012, 14 december) [alternativt:] Hambraeus (2012, 14 december) skriver att ...

Brattberg, G., Linton, S., Malmquist, J. & Mannheimer, C. (2013). Smärta. I *Nationalencyklopedin*.
Hämtad 20 juni, 2013, från <http://www.ne.se.libraryproxy.his.se/lang/sm%C3%A4rta>

Hambraeus, C. (2012, 14 december). Hjärtinfarkt. I T. Larsdotter (Red.), *1177 Vårdguiden*. Hämtad 20 maj, 2014, från <http://www.1177.se/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Hjartinfarkt/>

Inlägg i blogg, diskussionsforum, e-postlista

Efternamn, A. A. (år, dag månad). Titel [Formattyp]. Hämtad från URL

Observera att titeln på inlägget inte kursiveras.

... (Westerholm, 2010, 21 december) [alternativt:] Westerholm (2010, 21 december) skriver att ...

Westerholm, B. (2010, 21 december). Gårdsvin eller Systembolaget? [Blogginlägg]. Hämtad från
<http://westerholmbarbro.blogspot.se/>

PowerPoint-presentation

Efternamn, A. A. (år). Titel [PowerPoint-presentation]. Hämtad från URL

... (Björk, 2014) [alternativt:] Björk (2014) säger att ...

Björk, M. (2014). *Omvårdnadens centrala begrepp* [PowerPoint-presentation]. Hämtad 29 augusti, 2014,
från Högskolan i Skövdes webbsida: <https://scio.his.se/portal>

För muntliga uppgifter från till exempel en föreläsning används i stället anvisningarna för personlig kommunikation (se ovan). Då behövs inte någon referens i referenslistan.

Film

Efternamn, A. A. (Producent) & Efternamn, B. B. (Regissör). (år). Titel [Film/DVD/TV-program]. Land:
Studio.

... (Kolvig, Obel & August, 2001) [alternativt:] Kolvig, Obel och August (2001) ...

Kolvig, B., Obel, M. (Producenter) & August, B. (Regissör). (2001). *En sång för Martin* [Film]. Sverige: Svenska filmkompaniet.

YouTube-film

Efternamn, A. A. [användarnamn]. (år, dag månad). *Titel* [Videofil]. Hämtad från URL

... Linnaeus University Library (2007, 2 september) [alternativt:] Linnaeus University Library (2007, 2 september) ...

Linnaeus University Library [vxub]. (2007, 2 september). *Vad är en vetenskaplig artikel?* [Videofil]. Hämtad 10 april, 2014, från <http://www.youtube.com/watch?v=HgpoHuPj3ww>

Opublicerade och informellt publicerade arbeten

Efternamn, A. A. (år). *Titel*. Opublicerat manuskript/Manuskript insänt för publicering.

... (Ydreborg, Ekberg & Nilsson, 2005) [alternativt:] Ydreborg, Ekberg och Nilsson (2005) skriver att ...

Ydreborg, B., Ekberg, K. & Nilsson, K. (2005). *From application to decision of disability pensions: Swedish social insurance officers' practice*. Manuskript insänt för publicering.

Färdig referenslista: exempel

Så här kan en komplett referenslista se ut, där man alltså samlar alla typer av referenser till använda publikationer. Referenserna är sorterade i alfabetisk ordning. Om samma författare skrivit flera arbeten sorteras de efter år under författaren. Om en författare skrivit flera arbeten samma år sorteras de inom året alfabetiskt utifrån titeln. Då skiljs de åt genom tillägget a, b och så vidare i anslutning till utgivningsåret (se även ovan under *Flera titlar och samma författare under samma år*).

- Boje, D. M., Gephart, R. P. & Thatchenkery, T. J. (1996). *Postmodern management and organization theory*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Cameron-Bucceri, R. & Ogier, M. E. (1994). The USA's nurse management and UK's ward sisters: Critical roles for empowerment. *Journal of Clinical Nursing*, 3(4), 205-212.
- Hambraeus, C. (2012, 14 december). Hjärtinfarkt. I T. Larsdotter (Red.), *1177 Vårdguiden*. Hämtad 20 maj, 2014, från <http://www.1177.se/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Hjartinfarkt/>
- Hertting, A., Nilsson, K., Theorell, T. & Sätterlund Larsson, U. (2004). Downsizing and reorganization: Demands, challenges and ambiguity for registered nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 45(2), 145–154. doi:10.1046/j.1365-2648.2003.02876.x
- HSFR-Etikregler. (1990). *Forskningsetiska principer i humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Hämtad 1 februari, 2004, från <http://www.hsfr.se/regler.html>
- Jackson, D., Turner-Stokes, L., Khatoon, A., Stern, H., Knight, L. & O'Connell, A. (2002). Development of an integrated care pathway for the management of hemiplegic shoulder pain. *Disability and Rehabilitation*, 24(7), 390-398.
- Jones, K. R., Fink, R., Vojir, C., Pepper, G., Hutt, E., Clark, L., . . . Mellis, K. (2004). Translation research in long-term care: Improving pain management in nursing homes. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 1(1), 13.
- Marcus, C. (2011, 1 augusti). Body Mass Index (BMI). I A. Elfström, K. Almkvist, K. Johannesson, K. Werner, L. Ekholm, M. Bergström & J. Tell (Red.), *Rikshandboken i barnhälsovård*. Hämtad 2 januari, 2013, från <http://www.rikshandboken-bhv.se/Texter/Undersokningar/Body-Mass-Index-BMI/>
- Nilsson, K. (1998). Vårdavdelningschefens kompetensutveckling. I E. P. Andersson (Red.), *Kompetens ur ett vårdpedagogiskt perspektiv: En antologi inom vårdpedagogik* (s. 172-188). Göteborg: Göteborgs universitet, Institutionen för vårdlärautbildning.
- Nyström, M. (2005). Konflikter på en vårdenhhet. I K. Nilsson (Red.), *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete* (s. 103-127). Lund: Studentlitteratur.
- Pettersson, L. (1997). Kvinna och chef i ett tekniskt arbetsområde: Om konstruktionen av kvinnligt ledarskap. I A. Nyberg & E. Sundin (Red.), *SOU 1997:135: Ledare, makt och kön* (s. 301-326). Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.

- Polit, D. F. & Tatano Beck, C. T. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Schuster, E. A. & Keegan, L. (2000). Vision of healing: Building a healthy environment. I B. M. Dossey, L. Keegan & C. E. Guzzetta (Eds.), *Holistic nursing handbook for practice* (3rd ed., s. 249-278). Gaithersburg, Md: Aspen Publishers.
- Schwartz-Barcott, D., Patterson, B. J., Lusardi, P. & Farmer, B. C. (2002). From practice to theory: Tightening the link via three fieldwork strategies. *Journal of Advanced Nursing*, 39(3), 281-289.
- Socialstyrelsen. (2005). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska* (Artikelnr 2005-105-1). Hämtad från http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/9879/2005-105-1_20051052.pdf
- Sätterlund Larsson, U. (1989). *Being involved: Patient participation in health care* (Diss., Linköping Studies in Arts and Science 36). Linköping: Linköping University.